

3.3. Hz. Davud ve

Kur'an Kısaları Ali BULAÇ'ın mealinden
Tayfun NASUHBEOĞLU tarafından derlenmiştir.

Süleyman (a.s)

Giriş

Andolsun, biz Davud'a ve Süleyman'a biz ilim verdik. (onlar): "Bizi inanmış kullarından birçoğuna göre üstün kılan Allah'a hamd olsun" dediler.¹

Talut'un Ordusu ve Davud'un Calut'u Öldürmesi

Musa'dan sonra İsrailoğullarının önde gelenlerini görmedin mi? Hani, peygamberlerinden birine: "Bize bir melik gönderde 'Allah yolunda' savaşalım" demişlerdi. O da:

"Ya üzerine savaş yazıldığı halde, savaşmayacak olursanız?" demişti.

"Bize ne oluyor ki Allah yolunda savaşmayalım? Ki biz yurdumuzdan çıkarıldık ve çocuklarımızdan (uzaklaştırdık)" demişlerdi.

Ama onlara savaş yazıldığı (öngörüldüğü) zaman, az bir kısmı dışında (çoğunluğu) yüz çevirdiler. Allah zalimleri bilir.²

Onlara peygamberleri dedi ki: "Allah size Talut'u (melik) olarak gönderdi."

Onlar: "Biz hükümdarlığa ona göre daha çok hak sahibiyken ve ona bir mal (servet) bolluğu verilmemişken, nasıl bizi (yönetmek üzere) hükümdarlık (mülk) onun olabilir?" demişlerdi.

O (şöyle) demişti: "Doğrusu Allah size onu seçti ve onun bilgi ve vücut gelişimini arttırdı. Allah, kime dilerse mülkünü verir; Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir."³

Peygamberi, onlara (şöyle) dedi: "Onun hükümdarlığının belgesi, size Talut'un gelmesi (olacaktır ki) onda Rabbinizden 'bir güven duygusu ve huzur' ile Musa ailesinin ve Harun ailesinden arta kalanlar var; onu melekler taşır. Eğer inanmışlarsanız, bunda

¹ 27/Neml 15

² 2/Bakara 246

³ 2/Bakara 247

4 2/Bakara 248
5 2/Bakara 249
6 2/Bakara 250
7 2/Bakara 251
8 34/Sebe 10
9 38/Sad 18
10 34/Sebe 10
11 34/Sebe 11
12 38/Sad 20
13 38/Sad 30
14 21/Enbiya 78
15 21/Enbiya 79
16 38/Sad 21
17 38/Sad 22
18 38/Sad 23
19 38/Sad 24
20 38/Sad 25
21 38/Sad 26
22 38/Sad 31
23 38/Sad 32
24 38/Sad 33
25 38/Sad 34
26 38/Sad 35
27 38/Sad 36
28 34/Sebe 12
29 38/Sad 36
30 21/Enbiya 82
31 38/Sad 38
32 34/Sebe 12
33 34/Sebe 13
34 38/Sad 39
35 38/Sad 40
36 27/Neml 16
37 27/Neml 17
38 27/Neml 18
39 27/Neml 19
40 27/Neml 20
41 27/Neml 21
42 27/Neml 22
43 27/Neml 23
44 27/Neml 24
45 27/Neml 25
46 27/Neml 26
47 27/Neml 27
48 27/Neml 28
49 27/Neml 29
50 27/Neml 30
51 27/Neml 31
52 27/Neml 32
53 27/Neml 33
54 27/Neml 34
55 27/Neml 35
56 27/Neml 36
57 27/Neml 37
58 27/Neml 38
59 27/Neml 39
60 27/Neml 40
61 27/Neml 41
62 27/Neml 42
63 27/Neml 43
64 27/Neml 44
65 34/Sebe 14
66 34/Sebe 15
67 34/Sebe 16
68 34/Sebe 17
69 34/Sebe 18
70 34/Sebe 19
71 34/Sebe 20
72 34/Sebe 21

şüphesiz sizin için bir delil vardır.”⁴

Talut, ordusuyla birlikte ayrıldığında dedi ki: “Doğrusu Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim bundan içerse, artık o benden değildir ve kimde -eliyle bir avuç avuçlayanlar hariç- onu tadmazsa o bendendir.”

Onlardan az bir bölümü dışında ondan içtiler. O, kendisiyle beraber iman edenlerle onu (ırmağı) geçince onlar:

“Bugün bizim Calut’a ve ordusuna karşı (koyacak) gücümüz yok” dediler. (O zaman) Elbette Allah’a kavuşacaklarını umanlar (şöyle) dediler:

“Nice az bir topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah’ın izniyle galip gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir.”⁵

Onlar, Calut ve askerlerine karşı meydana (savaşa) çıktıklarında, dediler ki: “Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, adımlarımızı sabit kıl (kaydırma) ve kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et.”⁶

Böylece onları, Allah’ın izniyle yenilgiye uğrattılar. Davut Calut’u öldürdü. Allah da ona mülk ve hikmet verdi; ona dilediğinden öğretti. Eğer Allah’ın insanların bir kısmı ile bir kısmını def’i olmasaydı, yeryüzü mutlaka fesada uğrardı. Ancak Allah, alemlere karşı büyük fazl (ve ihsan) sahibidir.⁷

Hiz. Davud’un Hükümranlığı

Andolsun, biz Davud’a tarafımızdan bir fazl (üstünlük) verdik.⁸ Dağlara boyun eğdirdik.⁹ “Ey dağlar onunla birlikte (beni tesbih edip) yankıyla ses verin” (dedik) ve kuşlara da aynısını emrettik ve ona demiri yumuşattık.¹⁰

“Geniş zırhlar yap (onları) düzenli bir biçime sok; sizde salihce davranın. Gerçekten ben sizin yapmakta olduklarınızı görenim” (diye vahyettik).¹¹ Onun mülkünü güçlendirmiş, ona hikmet ve anlatım çarpıcılığını vermiştik.¹²

Allah Davud’a Süleyman’ı Verdi

Biz Davud’a Süleyman’ı armağan ettik. O, ne güzel kuldu. Çünkü o, (daima Allah’a) yönelip dönen biriydi.¹³

Davud ve Süleyman'da; hani kavmin hayvanlarının içine girip yayıldığı ekin tarlaları konusunda hüküm yürütüyorlardı. Biz onların hükmüne şahidler idik.¹⁴ Biz bunu (hükmü) Süleyman'a kavrattık, her birine de hüküm ve ilim verdik.¹⁵

H. Davud'un Davacıları

Sana o davacıların haberi geldi mi? Hani onlar mihraba (Davud'un bulunduğu yere girmek için) yüksek duvardan tırmanmışlardı.¹⁶ Davud'un yanına girdiklerinde, o, onlardan ürkmüştü; onlar dediler ki:

"Korkma, iki davacıyız, birimiz diğerine haksızlıkta bulundu. Şimdi sen aramızda hak ile hükmet, kararında zulme sapma ve bizi doğru yolun ortasına yöneltip ilet."¹⁷

"Bu benim kardeşimdir, doksan dokuz koyunu vardır, benimse bir tek koyunum var. Buna rağmen 'Onu da benim payıma koyunlarıma kat' dedi ve bana konuşma (tarzın) da üstün geldi."¹⁸

(Davud) Dedi ki: "Andolsun senin koyununu, kendi koyunlarına (katmak) istemekle sana zulmetmiştir. Doğrusu, (emek ve mali güçlerini) birleştirip katan ortaklardan çoğu, birbirlerine karşı tecavüz ederler; ancak iman edip de salih amellerde bulunanlar başka. Onlar da ne kadar azdır."

Davud, gerçekten bizim onu denemeden geçirdiğimizi sandı, böylece Rabbinden bağışlanma diledi ve rükû ederek yere kapandı ve (bize gönülden) yönelip döndü.¹⁹

Böylece onu bağışladık. Şüphesiz onun bizim katımızda gerçekten bir yakınlığı ve varılacak güzel bir yeri vardır.²⁰

"Ey Davud, gerçek şu ki, biz seni yeryüzünde bir halife kıldık. Öyleyse insanlar arasında hak ile hükmet, istek ve tutkulara (hevaya) uyma; sonra seni Allah yolundan saptırır. Şüphesiz Allah'ın yolundan sapanlar, hesap gününü unutulmalarından dolayı onlar için şiddetli bir azab vardır."²¹

H. Süleyman Ve Denemeden Geçiş

Hani ona akşama yakın, bir ayağını tırnağı üstüne diken, öbür üç ayağıyla toprağı kazıyan, yağız atlar sunulmuştu.²² O da demişti ki:

“Gerçekten ben, mal sevgisini Rabbimi zikretmekten dolayı tercih edip sevdim.”

Sonunda bu atlar (koştular ve toz) perdesinin arkasına saklandılar.²³

“Onları bana geri getirin” (dedi) Sonra da (onların) bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı.²⁴

Andolsun, biz Süleyman’ı denemeden geçirdik, tahtının üstünde bir ceset bıraktık. Sonra (eski durumuna) döndü.²⁵

“Rabbim, beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasip olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz sen, karşılıksız armağan edensin.”²⁶

H. Süleyman’ın Mülkü

Böylece biz²⁷ Süleyman içinde, sabah gidişi bir ay, akşam dönüşü bir ay (mesafe) olan rüzgara boyun eğdirdik.²⁸ Onun emriyle dilediği yöne yumuşakça eserdi.²⁹

Onun için denizde dalgıçlık yapan ve bundan başka iş (ler) de gören şeytanlardan kimseleri de (emrine verdik) Biz onların koruyucuları idik.³⁰ Ve (kötülük yapmamaları için) sağlam kementlerle birbirine bağlanmış (tı).³¹

Erimiş bakır madenini ona sel gibi akıttık. Onu eli altında Rabbinin izniyle iş görmekte olan bir kısım cinler de vardı. Onlardan kim bizim emrimizden çıkıp sapacak olsa, ona çılgın ateşin azabından taddırdık.³² Ona dilediği şekilde kaleler, heykeller,* havuz büyüklüğünde çanaklar ve yerinden sökülmeven kazanlar yaparlardı.

“Ey Davud ailesi, şükrederek çalışın.” Kullarımdan şükretmekte olanlar azdır.³³

“İşte bu, bizim vergimizdir. (Ey Süleyman) Artık sende hesaba vurmaksızın, ver ya da tut.”³⁴ Şüphesiz, onun bizim katımızda gerçekten bir yakınlığı ve varılacak güzel bir yeri vardır.³⁵

H. Süleyman ve Belkis

Süleyman, Davud’a mirasçı oldu ve dedi ki: “Ey insanlar, bize kuşların konuşma dili öğretili ve bize her şeyden (bol bir nimet) verildi. Hiç şüphesiz bu, apaçık olan bir üstünlüktür.”³⁶

Süleyman’a cinlerden, insanlardan ve kuşlardan orduları toplandı ve bunlar bölükler

halinde dağıtıldı.³⁷ Nihayet karınca vadisine geldiklerinde, bir dişi karınca dedi ki:

"Ey karınca topluluğu, kendi yuvalarına girin, Süleyman ve orduları, farkında olmaksızın sizi kırıp geçmesin."³⁸

(Süleyman) Onun bu sözü üzerine gülerek tebessüm etti ve dedi ki: "Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve hoşnut olacağın salih bir amelde bulunmamı bana ilham et ve beni rahmetinle salih kullarının arasına kat"³⁹

Ve kuşları denetledikten sonra dedi ki: "Hüd-hüd'ü neden göremiyorum, yoksa kaybolanlardan mı oldu?"⁴⁰ "Onu şiddetli bir azabla azablandıracağım, ya da onu boğazlayacağım veya o, bana apaçık olan ispatlayıcı bir delil getirmelidir."⁴¹

Derken uzun zaman geçmeden geldi ve dedi ki:

"Senin (bilgi ve gücünle) kuşatıp öğrenemediğin şeyi, ben kuşatıp öğrendim ve Saba'dan kesin bir haber getirdim."⁴² "Gerçekten ben, onlara hükmetmekte olan bir kadın buldum ki, ona her şeyden (beka) verilmiştir ve büyük bir tahtı var"⁴³ "Onu ve kavmini, Allah'ı bırakıp da güneşe secde etmekteyken buldum, onlara şeytan yapmakta olduklarını süslemiştir, böylece onları (doğru) yoldan alıkoymuştur; bundan dolayı hidayet bulmuyorlar."⁴⁴ "Ki onlar, göklerde ve yerde saklı olanı ortaya çıkaran ve sizin gizlediklerinizi de, açığa vurduklarınıza da bilmekte olan Allah'a secde etmesinler diye (yapmaktadırlar)."⁴⁵ "O Allah, 'Ondan başka ilah yoktur, büyük Arşın da Rabbidir."⁴⁶

(Süleyman): "Durup bekleyeceğiz, doğruyu mu söyledin, yoksa yalancılardan mı oldun?" dedi.⁴⁷ "Bu mektubumla git bir bakıver, neye başvuracaklar?"⁴⁸

(Hüd hüd'ün mektubu götürüp bırakmasından sonra Saba melikesi Belkıs)

Dedi ki:

"Ey önde gelenler, gerçekten bana oldukça önemli bir mektup bırakıldı."⁴⁹ "Gerçek şu ki, bu Süleyman'dandır ve 'şüphesiz Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla' (başlamakta)dır."⁵⁰ (İçinde de): "Bana karşı büyüklük göstermeyin ve bana Müslüman olmuşlar olarak gelin" diye (yazılmaktadır)"⁵¹

Dedi ki: "Ey önde gelenler, bu işimde bana görüş belirtin, siz (her şeye) şahidlik

etmedikçe ben hiçbir işte kesin (karar veren biri) değilim.”⁵²

Dediler ki: “Biz kuvvet sahibiyiz ve zorlu savaşçılarız, iş konusunda karar senindir, artık sen bak, neyi emredeceksen (biz uygularız)”⁵³

Dedi ki: “Gerçekten hükümdarları bir ülkeye girdikleri zaman orasını bozguna uğratırlar ve halkından onur sahibi olanları hor ve aşağılık kılarlar; işte onlar, böyle yaparlar.”⁵⁴ “Ben onlara bir hediye göndereyim de, bir bakayım elçiler neyle dönerler.”⁵⁵

(Elçi hediyelerle) Süleyman’a geldiği zaman:

“Sizler bana mal ile yardımda mı bulunmak istiyorsunuz? Allah’ın bana vermekte olduğu, size verdiğinden daha hayırlıdır; hayır siz, hediyenizle sevinip övünebilirsiniz.”⁵⁶
“Sen onlara dön, biz onlara öyle ordularla geliriz ki, onlar için karşı koymak mümkün değil ve biz onları oradan horlanmış aşağılanmış ve küçük düşürülmüşler olarak sürüp çıkarırız.”⁵⁷

(Elçinin gitmesinden sonra Süleyman) :

“Ey önde gelenler, onlar bana teslim olmuş (Müslüman) lar olarak gelmeden önce, sizden kim onun tahtını bana getirebilir?” dedi.⁵⁸

Cinlerden ifrit: “Sen daha makamından kalkmadan önce, ben onu sana getirebilirim, ben gerçekten buna karşı kesin olarak güvenilir bir güce sahibim” dedi.⁵⁹

Kendi yanından kitaptan ilmi olan biri, dedi ki: “Ben, (gözünü açıp kapamadan) onu sana getirebilirim.”

Derken (Süleyman) onu kendi yanında durur vaziyette görünce dedi ki: “Bu Rabbimin fazlındandır, O’na şükredek miyim, yoksa nankörlük edecek miyim diye beni denemekte olduğu için (bu olağanüstü olay gerçekleşti)

Kim şükrederse, artık o kendisi için şükretmiştir, kim de nankörlük ederse gerçekten benim Rabbim Ganiy (her şeye ve herkese karşı ihtiyacı olmayan) dır, Kerim olandır.”⁶⁰

Dedi ki: “Onun tahtını değişikliğe uğrattın, bir bakalım doğru olanı bulabilecek mi, yoksa bulamayanlardan mı olacak?”⁶¹

Böylece (Belkıs) geldiği zaman ona:

“Senin tahtın böyle mi? denildi.” Dedi ki:

“Tıpkı kendisi. Bize ondan önce ilim verilmişti ve biz Müslüman olmuştuk”⁶²

Allah’tan başka tapmakta olduğu şeyler onu (Müslüman olmaktan) alıkoymuştu. Gerçekte o, küfre sapan bir kavimdendi.⁶³

Ona: “Köşke gir” denildi. Onu görünce derin bir su sandı ve (eteğini çekerek) ayaklarını açtı. Süleyman dedi ki:

“Gerçekte bu, saydam camdan olma düzeltilmiş bir köşk zeminidir.” Dedi ki:

“Rabbim, gerçekten ben kendime zulmettim; (artık) ben Süleyman’la birlikte alemlerin Rabbi olan Allah’a teslim oldum.”⁶⁴

Ölüm

Böylece onun (Süleymanın) ölümüne karar verdiğimiz zaman, ölümünü, onlara اساسını yemekte olan bir ağaç kurdundan başkası haber veren olmadı. Artık o, yere yıkılıp düşünce, açıkça ortaya çıktı ki, şayet cinler gaybı bilmiş olsalardı böylesine aşağılanıcı bir azab içinde kalıp yaşamazlardı.⁶⁵

H. Süleyman’dan Sonrası

Andolsun Sebe (halkı)nın oturduğu yerlerde de bir ayet vardır. (Evleri) Sağdan ve soldan iki bahçeliydi. (Onlara demiştik ki) :

“Rabbinizin rızından yiyin ve O’na şükredin. Güzel bir şehir ve bağışlamakta olan bir Rab(biniz var)”⁶⁶

Ancak onlar yüz çevirdiler, böylece biz de onlara Arim selini gönderdik. Ve onların iki bahçesini, buruk yemişli acı ılgınlı ve içinde az bir şey de sedir ağacı olan iki bahçeye dönüştürdük.⁶⁷ Böylelikle nankörlük etmeleri dolayısıyla onları cezalandırdık. Biz (nimete) nankörlük edenden başkasını cezalandırır mıyız? ⁶⁸

Kendileriyle, içlerinde bereketler kıldığımız memleketler arasında (biri diğerinden) görünebilen şehirler var ettik ve orada yürüme (imkânlarını) takdir ettik: “Oralarda geceleri ve gündüzleri güvenlik içinde gezip dolaşın (dedik)”⁶⁹

Onlar ise: “Rabbimiz, seferlerimizin arasını aç” (şehirlerimiz birbirine çok yakındır) dediler ve kendi nefislerine zulmetmiş oldular. Böylece biz de onları efsaneler (e konu

olan bir halk) kıldık ve onları darmadağın edip dağıttık. Hiç şüphe yok bunda, çok sabreden ve çok şükreden herkes için gerçekten ayetler vardır.⁷⁰

Andolsun, İblis, kendileri hakkında zannını doğrulamış oldu, böylelikle, iman etmekte olan bir gurup dışında onlar, ona uymuş oldular.⁷¹ Oysa onun, kendilerine karşı hiçbir zorlayıcı gücü yoktu; ancak biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırt etmek için (ona bu imkânı verdik)

Senin Rabbin, her şeyin üzerinde gözetici koruyucu olandır.⁷²

